

16. évközi vasárnap

Bevezetés

A mai, évközi 16. vasárnap evangéliuma, Jézusnak Lázár nővéreinél, Máriánál és Mártánál történt látogatásáról számol be. S felvetődik a kérdés: Márta gondolkodik-e helyesen, vagy Mária? Ha így teszem fel a kérdést, azaz „vagy”- kötőszóval, akkor akármelyiket mondom is helyesen gondolkodónak válaszom helytelen. De, ha a vagy kötőszó helyett, az és kötőszót használom, akkor a kérdő mondatból kijelentő mondat lesz, nem Mária vagy Márta, hanem Mária és Márta, mindketten, lesz a helyes válasz. Mert ez lényegében azonos azal, amit ősidők óta gyakorol a hívő keresztény. Imádkozik és dolgozik. Mi is? Vizsgáljuk meg lelki-ismeretünket.

Kirie litánia

Urunk Jézus! Bocsásd meg, hogy nem ülünk le gyakrabban, Máriaként lábadhoz, hogy tanuljunk Tőled. Uram irgalmazz!

Urunk Jézus! Bocsásd meg, hogy nem szolgálunk Néked mindig Márta szorgoskodó szeretetével! Krisztus kegyelmezz!

Urunk Jézus! Bocsásd meg nekünk, hogy nem hozzuk mindig összhangba, az Imádkozzál és dolgozzál ősi keresztény buzdítást. Uram irgalmazz!

Evangélium után

Az Egyház kétezer éves történelme folyamán, de főleg az utolsó évtizedekben gyakran előfordult, hogy egy-egy szentírási részhez szinte megváltoztathatatlan dogmaként kapcsoltak, s kapcsolnak egy állandósult értelmezést. Egy olyan értelmezést, amely messze nincs összhangban a szentíró eredeti szándékával, amely nem veszi figyelembe a Jézus-korabeli

viszonyokat. Mai szemmel, mai gondolkodással értelmez egy olyan eseményt, amely Jézus idejében egészen mást jelentett.

Ez történik esetünkben is, a mai evangélium történet értelmezésében.

A hagyományos értelmezés szerint Márta a tevékenység, Mária pedig a szemlélődés megtestesítője. Abból pedig, hogy első hallásra, úgy tűnik, hogy Jézus Mártát elmarasztalja tevékenységéért, és Máriát megdicséri figyelméért, azt olvassák ki tévesen, még ma is, hogy a szemlélődő életforma magasabbrendű a tevékenynél.

Az ebből fakadó további rossz következtetések máig élnek. Eszerint a papok, szerzetesek, közülük is a kontemplatív életformája, magasabbrendű, melyet az egyszerű hívő megcsodálhat, de neki abban része nem lehet. Neki a házasság keretei között a dolgozó élet jut osztályrészül, ami sajnós még ma is, egyesek szerint alacsonyabbrendű, mint a papi, s szerzetesi élet.

Mária és Márta történetében még véletlenül sem erről van szó. Ez a téves értelmezés mindenestől figyelmen kívül hagyja a korabeli helyzetet.

Mária és Márta történetével kapcsolatban sokszor elmondjuk, hogy az ókori Palesztinában vagyunk. Az egész ókori Keletre jellemző a nők hátrányos megkülönböztetése, mely gyakorlatilag azt jelentette, hogy nem tekintették teljes rangú embereknek őket.

Ez a megkülönböztetés a zsidóknál abban is megnyilvánult, hogy a nők nem tanulhattak, nem képezhették magukat, még a hit, a mózesi törvények, a Tóra területén sem. Egy korabeli mondat szerint "Inkább égjenek el a Tóra

szavai, de asszonnal ne közöljék azokat."

Még Pál apostol is azt írja a Korinthusiakhoz írott levelében: Az asszonyok hallgassanak a templomban.

A megkülönböztetés külsőleg abban is megmutatkozott, hogy a zsinagógákban a nők csak egy ketrecszerű rácsos helyről hallgathatták az istentiszteletet.

De hasonló még gyermekkoromban is előfordult a keresztény vallásban is. Külön padtömbben ültek a férfiak és nők.

Mária és Márta esetében Jézus merészen túlteszi magát korának emberi méltóságot sértő szokásain.

Ahogy azt megtette más esetben is: a leprások, a vámosok, bűnösök esetében is.

Mária Jézus lábainál ül. Figyel tanítójára, Jézus Krisztusra. Tanul! Ugyanezeket a szavakat használja Szent Pál is, amikor arról beszél, hogy Gámáliel lábainál tanult.

Az előbb említetteket figyelembe véve, Márta sérelmét és kérését úgy is értelmezhetnénk, hogy míg ő a társadalom által neki kiosztott szerep szerint cselekszik, vagyis felszolgál, addig Mária nagyvonalúan túlteszi magát a nők korabeli társadalmi korlátjain. Tanul. Hallgatja Jézus tanítását. Merész feltételezéssel, mintha arra kérné Jézust, hogy hasson oda, hogy Mária ne lépje túl a nők számára megszabott korabeli életformát.

Jézus nem minősíti le Márta cselekvését. Nem szabad azt kiolvasni, hogy csak a szemlélődés a szellemekkel való foglalkozás magasabbrendű lenne, mint a munka.

Az Úr Jézus szavaival, tetteivel, életpéldájával, merészen és erősen átalakítja az őt hallgatók érzelmi és értelmi világát. És az őt hallgatók közvetítésével folyamatosan az egymást követő generációk embereiéit is. Az emberiség javára, az emberek üdvösségére. Hol vagyunk mi már az asszonyok hallgassanak a templomban világától, és hová jutunk még Ferenc pápával.

Tudjuk, hogy a tudományos és technikai fejlődés óriási teljesítményeket hozott létre, csak éppen az ember erkölcsi, etikai fejlődése nem tartott lépéseket azokkal.

Nem, mert megfélekedett az egy szükségesről, s a jobbik rész választásáról. Megfélekedett figyelni Isten szavára, megfélekedett hallgatni Krisztus szavaira, s tanítása szerint élni.

Ezért szükségesek ezen, az emberekben megdöbbenést kiváltó, életükben pedig radikális változásokat előidéző krisztusi szavak: a „csak egy a szükséges!”, a „jobbik részt választotta” mondatok újra és újra történő hangoztatása.

Mi, hívők, hallgatva Krisztus tanítását, azt valljuk, hogy napjaink égető problémái mind megoldhatóak lennének, ha időt szentelnénk az egy szükségesnek. Ezért legyen időnk mindig arra, hogy imádkozó lelkülettel átgondoljuk templomainkban, de otthonaikban is, sőt munkahelyünkön, üdülőhelyünkön is életünket, s az emberiség életét és szembesítsük életvitelünket, hazánk, s a világ életének alakulását az evangéliummal. Hogy mindezeket, bölcsen, bátran, a Gondviseléstől támogatottan, helyes irányban tudjuk alakítani, és a magunk módján befolyásolni. Amen.

F. F.